

**X Всеукраїнська
науково-практична
інтернет-конференція
«Актуальні питання технології
продукції тваринництва»**

Полтава, 23 грудня 2025 року

*X Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція
«Актуальні питання технології продукції тваринництва»*

**ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ СВИНАРСТВА І АПВ НААН
ІНСТИТУТ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
ПІВНІЧНОГО СХОДУ НААН
ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
ДУ ІНСТИТУТ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР НААН**

Тези доповідей

**учасників X Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції «Актуальні питання
технології продукції тваринництва»**

(23 грудня 2025 року)

Полтава – 2025

Рекомендовано до друку вченою радою факультету технологій тваринництва та продовольства Полтавського державного аграрного університету (протокол № 5 від 22.12.2025 р.)

УДК 637:636.082.22/.084

А 43

Анатолій ШОСТЯ – проректор з науково – педагогічної, наукової роботи Полтавського державного аграрного університету, доктор сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник, – голова оргкомітету;

Світлана УСЕНКО – декан факультету технологій тваринництва та продовольства Полтавського державного аграрного університету, доктор сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник, – співголова оргкомітету;

Марія ІЛЬЧЕНКО – завідувач кафедри біології продуктивності тварин імені академіка О.В. Квасницького Полтавського державного аграрного університету, кандидат сільськогосподарських наук, старший дослідник, - відповідальний секретар.

Анатолій ПОЛІЩУК – завідувач кафедри технології виробництва продукції тваринництва Полтавського державного аграрного університету, доктор сільськогосподарських наук, професор.

Члени оргкомітету:

Лариса КУЗЬМЕНКО – професор кафедри біології продуктивності тварин імені академіка О.В. Квасницького, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Богдан ШАФЕРІВСЬКИЙ – доцент кафедри біології продуктивності тварин імені академіка О.В. Квасницького, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Наталія ГРИЩЕНКО – доцент кафедри технологій у птахівництві, свинарстві та вівчарстві Національного університету біоресурсів і природокористування України, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Руслан СУСОЛ – в.о. завідувача лабораторії молочного скотарства Інституту свинарства і АПВ НААН, доктор сільськогосподарських наук, професор;

Олександр БОРДУН – завідувач лабораторії тваринництва і кормовиробництва Інституту сільського господарства Північного Сходу Національної академії аграрних наук України, кандидат сільськогосподарських наук, старший дослідник;

Тетяна БУСЛИК – старший науковий співробітник лабораторії обміну речовин ім. С.З. Гжицького Інституту біології тварин, кандидат біологічних наук, старший дослідник.

Відповідальні за випуск:

Марія ІЛЬЧЕНКО – завідувач кафедри біології продуктивності тварин імені академіка О.В. Квасницького, кандидат сільськогосподарських наук, старший дослідник.

Іван ЖЕЛІЗНЯК – завідувач лабораторії кафедри біології продуктивності тварин імені академіка О.В. Квасницького.

До збірника матеріалів X Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Актуальні питання технології продукції тваринництва» ввійшли результати теоретичних та прикладних досліджень технології продукції тваринництва. Матеріали надруковані в авторській редакції.

Редакційна колегія може не розділяти поглядів авторів. Відповідальність за зміст матеріалів, точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела, достовірність іншої інформації та за додержання норм авторського права несуть автори.

X Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Актуальні питання технології продукції тваринництва»: збірник матеріалів X Всеукр. наук.-практ. інтернет конф., 23 грудня 2025 р. Полтава : ПДАУ, 2025. 58 с.

© Колектив авторів

© Полтавський державний аграрний університет

ЗМІСТ

Андрущенко А.В., Шаферівський Б. С. ЗНАЧЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ТРАНСГЕНЕЗУ У КРОЛІВНИЦТВІ	7
Ващенко П.А., Роман Д.С., Маховий О.Г. ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СВИНАРСТВІ	9
Желізняк І. М., Омельченко М. О., Усенко О. О.	12
ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ КРОЛІВ РІЗНИХ ГЕНОТИПІВ В УМОВАХ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА.....	12
Зінов'єв С.Г., Саєнко А.М., Пека М.Ю., Пушкіна М.Л.	14
ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ IN SILICO ДЛЯ ОЦІНКИ ВПЛИВУ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ РЕЧОВИН НА ОРГАНІЗМ СВИНЕЙ.....	14
Ільченко М.О., Артеменко С.І., Маховий А.Г. ЯКІСТЬ СПЕРМОПРОДУКЦІЇ У КНУРІВ – ПЛІДНИКІВ ЗА РІЗНИХ УМОВ УТРИМАННЯ.....	17
Ільченко М.О., Петулько П. В. ОЦІНКА ВІКОВИХ ЗМІН ПОКАЗНИКІВ СПЕРМОПРОДУКТИВНОСТІ У КНУРІВ-ПЛІДНИКІВ.....	20
Ільченко М.О., Лукашенко І.К., Мальованчук О.І. ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА РЕЖИМІВ ВИКОРИСТАННЯ КНУРІВ – ПЛІДНИКІВ В УМОВАХ ГОСПОДАРСТВА.....	23
Карасик М. Д. ВІРТУАЛЬНА ФЕРМА ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ІНСТРУМЕНТ АГРАРНОЇ ОСВІТИ	25
Лупуляк В.Д., Шаферівський Б.С. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЛЕМІННОГО СВИНАРСТВА УКРАЇНИ.....	27
Мамонтов Р.О., Шаферівський Б.С. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ВІДТВОРЕННЯМ ПОГОЛІВ'Я СВИНЕЙ У ВЕЛИКИХ СВИНОКОМПЛЕКСАХ ПОЛТАВЩИНИ.....	29
Мироненко О. І., Фесенко О. Г. БЕЗПЕКА ТА ГІГІЄНА КОРМІВ	32
Портянник С.В., Маменко О.М., Онищенко А.О. ВМІСТ ЕКТОКСИКАНТІВ КАДМІЮ ТА ПЛЮМБУМУ У ВНУТРІШНІХ ОРГАНАХ І ТКАНИНАХ ДІЙНИХ КОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЧОРНО-РЯБОЇ, ЧЕРВОНО-РЯБОЇ МОЛОЧНИХ ПОРІД.....	35
Пруненко В.О., Корсаков С.В., Онищенко О.О. ЯКІСТЬ М'ЯСА САМЦІВ СВИНЕЙ ЗА РІЗНИХ МЕТОДІВ КАСТРАЦІЇ	38

Стульник І.І. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ «ЗЕРНОВОЇ» ТЕХНОЛОГІЇ ВІДГОДІВЛІ БИЧКІВ МОЛОЧНИХ ПОРІД В УМОВАХ ПІВДНЯ УКРАЇНИ	40
Фесенко О.Г., Носик А.О. УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ВАРЕНО-КОПЧЕНИХ ВИРОБІВ	45
Фесенко О.Г., Мироненко О.І. ЯКІСНІ ПОКАЗНИКИ М'ЯСА СВИНЕЙ, ФАКТОРИ, ЩО ЇХ ОБУМОВЛЮЮТЬ	48
Халак В. І., Бордун О. М., Онищенко А. О., Конкс Т. М. ТРИВАЛІСТЬ ЖИТТЯ, ТРИВАЛІСТЬ ПЛЕМІННОГО ВИКОРИСТАННЯ ТА ВІДТВОРЮВАЛЬНІ ЯКОСТІ СВИНОМАТОК ВЕЛИКОЇ БІЛОЇ ПОРОДИ РІЗНОГО ПОХОДЖЕННЯ.....	50
Халак В. І., Ільченко М. О., Усенко С. О., Шостя А. М. ЗАГАЛЬНИЙ БІЛОК, СЕЧОВИНА, АЗОТ СЕЧОВИНИ СИРОВАТКИ КРОВІ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ВІДГОДІВЕЛЬНИМИ І М'ЯСНИМИ ЯКОСТЯМИ У МОЛОДНЯКА СВИНЕЙ ВЕЛИКОЇ БІЛОЇ ПОРОДИ УГОРСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ	53
Шпирна І. Г. ВПЛИВ ТРИВАЛОСТІ ПОПЕРЕДНЬОГО ПІДСИСНОГО ПЕРІОДУ НА ВІДТВОРНІ ЯКОСТІ СВИНОМАТОК РІЗНИХ ПОРІД	57

біометричних даних у розведенні та селекції тварин. Миколаїв: МНАУ, 2019. 211 с.

4. Інструкція з бонітування свиней; Інструкція з ведення племінного обліку у свинарстві. Київ : Київський університет, 2003. 64 с.

Халак В. І.

к. с. - г. н., старший науковий співробітник,
завідувач лабораторії тваринництва

*Державна установа Інститут зернових культур НААН,
лабораторія тваринництва
м. Дніпро, Україна*

Ільченко М. О.

к. с. - г. н., старший дослідник, завідувач кафедри біології продуктивності
тварин імені академіка О. В. Квасницького

Усенко С. О.

д. с. - г. н., старший науковий співробітник, декан факультету технологій та
продовольства

Шостя А. М.

д. с. - г. н., професор, проректор з науково-педагогічної, наукової роботи
*Полтавський державний аграрний університет,
м. Полтава, Україна*

ЗАГАЛЬНИЙ БЛОК, СЕЧОВИНА, АЗОТ СЕЧОВИНИ СИРОВАТКИ КРОВІ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ВІДГОДІВЕЛЬНИМИ І М'ЯСНИМИ ЯКОСТЯМИ У МОЛОДНЯКА СВИНЕЙ ВЕЛИКОЇ БІЛОЇ ПОРОДИ УГОРСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ

Мета роботи – дослідити деякі біохімічні показники сироватки крові (вміст загального білка, сечовини та азоту сечовини), відгодівельні і м'ясні якості молодняку свиней великої білої породи угорського походження; на основі одержаних даних розрахувати рівень кореляційних зв'язків між кількісними ознаками у тварин загальної вибірки.

Матеріал і методи досліджень. Для досягнення мети в умовах промислового комплексу СТОВ «Дружба-Казначейка» Дніпропетровської області та м'ясокомбінату «Джаз» було проведено контрольну відгодівлю та контрольний забій молодняку свиней великої білої породи угорського походження. Дослідження біохімічних показників сироватки крові тварин проводили в Науково-дослідному центрі біобезпеки та екологічного контролю ресурсів АПК «*Biosafety-Center*» Дніпровського державного аграрно-економічного університету, аналіз даних – у лабораторії тваринництва Державної установи Інститут зернових культур НААН. Оцінку молодняку свиней зазначеної породи та походження проводили з урахуванням наступних кількісних ознак: середньодобовий приріст живої маси за період контрольної відгодівлі, г; вік досягнення живої маси 100 кг, діб; товщина шпигу на рівні 6-7

грудних хребців, мм; довжина охолодженої туші, см; найбільша (передня) ширина беконної половини охолодженої півтуші, см; найменша (задня) ширина беконної половини охолодженої півтуші, см (Березовський, Хатько, 2005; Волощук, Гетья, Церенюк, 2017). Комплексну оцінку молодняка свиней за відгодівельними і м'ясними якостями проводили за індексом Б. Тайлера: $I=100 + (242 \times K) - (4,13 \times L)$, де: Ів – індекс Б. Тайлера, бала; К – середньодобовий приріст живої маси, кг; L – товщина шпику на рівні 6-7 грудних хребців, мм; 242; 4,13 – постійні коефіцієнти (Ващенко, 2019). У сироватці крові молодняка свиней 5-місячного віку досліджували вміст загального білка (г/л), вміст сечовини (ммоль/л) та вміст азоту сечовини (мг/%) (Влізло та ін., 2012). Біометричну обробку результатів досліджень проводили за загальноприйнятими методиками (Крамаренко та ін., 2019).

Результати досліджень свідчать, що у сироватці крові молодняк свиней великої білої породи угорського походження (n=37) вміст загального білка становить $83,46 \pm 1,124$ г/л (Cv=4,85 %), вміст сечовини – $5,15 \pm 0,258$ ммоль/л (Cv=18,05 %), вміст азоту сечовини – $10,14 \pm 0,422$ мг/% (Cv=15,00 %). Зазначені біохімічні показники сироватки крові відповідають фізіологічній нормі клінічно здорових тварин (Влізло та ін., 2012).

Установлено, що у молодняка свиней загальної вибірки (n=37) середньодобовий приріст живої маси становить $775,0 \pm 5,92$ г (Cv=4,65 %), вік досягнення живої маси 100 кг – $178,2 \pm 0,84$ діб (Cv=2,87 %), товщина шпику на рівні 6-7 грудних хребців – $20,8 \pm 0,37$ мм (Cv=10,84 %), довжина охолодженої туші – $96,7 \pm 0,39$ см (Cv=1,86 %), найбільша (передня) ширина охолодженої туші – $34,1 \pm 0,49$ см (Cv=7,03 %), найменша (задня) ширина охолодженої туші – $24,7 \pm 0,37$ см (Cv=7,49 %); індекс Б. Тайлера коливається у межах від 170,55 до 229,89 балів.

Коефіцієнтів парної кореляції між біохімічними показниками сироватки крові, відгодівельними і м'ясними якостями у молодняка свиней великої білої породи угорського походження коливається у межах від -0,402 до +0,487 (табл.1).

Достовірні зв'язки встановлено між наступними парами ознак: вміст загального білка × середньодобовий приріст живої маси за період контрольної відгодівлі ($r = -0,312$, $tr = 2,24$), вміст сечовини × товщина шпику на рівні 6-7 грудних хребців ($r = -0,399$, $tr = 3,08$), вміст сечовини × найбільша (передня) ширина беконної половини охолодженої півтуші ($r = +0,487$, $tr = 4,14$), вміст сечовини × найменша (задня) ширина беконної половини охолодженої півтуші ($r = +0,365$, $tr = 2,73$), вміст азоту сечовини × вік досягнення живої маси 100 кг ($r = -0,371$, $tr = 2,79$), вміст азоту сечовини × товщина шпику на рівні 6-7 грудних хребців ($r = -0,402$, $tr = 3,11$), вміст азоту сечовини × найбільша (передня) ширина беконної половини охолодженої півтуші ($r = +0,456$, $tr = 3,73$).

Таблиця 1

Рівень кореляційних зв'язків між біохімічними показниками сироватки крові, відгодівельними і м'ясними якостями молодняку свиней великої білої породи угорського походження

Ознака		Біометричні показники	
x	y	$r \pm S_r$	t_r
1	середньодобовий приріст живої маси за період контрольної відгодівлі, г	+0,312±0,1393*	2,24
	вік досягнення живої маси 100 кг, діб	-0,010±0,1543	0,06
	товщина шпику на рівні 6-7 грудних хребців, мм	-0,076±0,1534	0,50
	довжина охолодженої туші, см	+0,176±0,1495	1,18
	найбільша (передня) ширина беконної половини охолодженої півтуші, см	-0,232±0,1460	1,59
	найменша (задня) ширина беконної половини охолодженої півтуші, см	-0,122±0,1520	0,80
2	середньодобовий приріст живої маси за період контрольної відгодівлі, г	+0,088±0,1531	0,57
	вік досягнення живої маси 100 кг, діб	-0,278±0,1424	1,95
	товщина шпику на рівні 6-7 грудних хребців, мм	-0,399±0,1298**	3,08
	довжина охолодженої туші, см	+0,025±0,1542	0,16
	найбільша (передня) ширина беконної половини охолодженої півтуші, см	+0,487±0,1177***	4,14
	найменша (задня) ширина беконної половини охолодженої півтуші, см	+0,365±0,1338*	2,73
3	середньодобовий приріст живої маси за період контрольної відгодівлі, г	+0,196±0,1484	1,32
	вік досягнення живої маси 100 кг, діб;	-0,371±0,1331**	2,79
	товщина шпику на рівні 6-7 грудних хребців, мм	-0,402±0,1294**	3,11
	довжина охолодженої туші, см	-0,129±0,1518	0,85
	найбільша (передня) ширина беконної половини охолодженої півтуші, см	+0,456±0,1222***	3,73
	найменша (задня) ширина беконної половини охолодженої півтуші, см	+0,197±0,1483	1,33

Примітка: 1 – вміст загального білка, г/л; 2 – вміст сечовини, ммоль/л; 3 – вміст азоту сечовини, мг/%; * - $P < 0,05$; ** - $P < 0,01$; *** - $P < 0,001$

Висновки:

1. Результати лабораторних досліджень свідчать, що біохімічні показники сироватки крові (вміст загального білка, г/л; вміст сечовини, ммоль/л; вміст азоту сечовини, мг/%) у молодняка свиней великої білої породи угорського походження відповідають фізіологічній нормі клінічно здорових тварин.

2. За віком досягнення живої маси 100 кг, товщиною шпику на рівні 6-7 грудних хребців і довжиною охолодженої туші тварини зазначеної породи і походження переважають мінімальні вимоги класу еліта у середньому на 13,57 %.

3. Коефіцієнтів парної кореляції між біохімічними показниками сироватки крові, відгодівельними і м'ясними якістьями у молодняка свиней великої білої породи угорського походження коливається у межах від -0,402 до +0,487; кількість достовірних зв'язків становить 38,88 %.

Подяка. Автори висловлюють офіційну подяку директору Науково-дослідного центру біобезпеки та екологічного контролю ресурсів АПК «*Biosafety-Center*», доктору ветеринарних наук, професору Масюку Д. М., завідувачу відділу фізіології, біохімії та хіміко-токсикологічного аналізу, кандидату ветеринарних наук, доценту Єфімову В. Г., головному технологу СТОВ «Дружба-Казначейка» Дніпропетровської області Шепель Н. О. за надану практичну допомогу у проведенні експериментальної частини досліджень.

Список використаних джерел

1. Березовський М. Д., Хатько І. В. Методики оцінки кнурів і свиноматок за якістю потомства в умовах племінних заводів і племінних репродукторів. Сучасні методики досліджень у свинарстві. Полтава, 2005. С. 32–37.

2. Волощук В. М., Гетья А. А., Церенюк О. М. Вивчення м'ясної продуктивності свиней. Методологія та організація наукових досліджень у тваринництві: посібник / за ред. І. І. Ібатуліна, О. М. Жукорського. Київ : Аграрна наука, 2017. С. 124-129.

3. Ващенко П. А. Прогнозування племінної цінності свиней на основі лінійних моделей селекційних індексів та ДНК-маркерів : автореф. дис. ... д-ра с.-г. наук. Миколаїв, 2019. 43 с.

4. Лабораторні методи досліджень у біології, тваринництві та ветеринарній медицині [Текст]: довідник / В. В. Влізло, Р. С. Федорук, І. Б. Ратич та ін.; за ред. В. В. Влізла. – Львів: СПОЛОМ, 2012. 767 с.

5. Крамаренко С. С., Луговой С. І., Лихач А.В., Крамаренко О. С.. Аналіз біометричних даних у розведенні та селекції тварин. Миколаїв: МНАУ, 2019. 211 с.